

USA zrušily zákaz kotvení novozélandských válečných lodí ve svých vojenských přístavech

Oznámil to při své návštěvě Nového Zélandu americký ministr obrany Leon Panetta. Panetta je prvním americkým ministrem obrany, který tento tichomořský stát navštívil od roku 1985, kdy Nový Zéland zakázal přítomnost jaderných zbraní ve svém teritoriu a USA s Novým Zélandem následně vypověděly obrannou smlouvu. Stejně embargo, které USA uvalily na přítomnost novozélandských lodí ve svých přístavech, stále platí pro americké válečné lodě v novozélandských přístavech. Novozélandský ministr obrany Jonathan Coleman uvítal oteplování vztahů s USA, které se začaly zlepšovat od roku 2003, kdy Nový Zéland poskytl své vojenské jednotky mezinárodní misi v Afghánistánu, avšak zdůraznil, že stanovisko novozélandské vlády vůči přítomnosti jaderných zbraní na svém území zůstává neměnné.

Indii zasáhla celonárodní stávka

Stávka, vyhlášená hlavní a největší indickou opoziční stranou Bharatiya Janata Party ve spolupráci s odbory a komunistickými stranami, uzavřela školy, podniky a ochromila veřejnou dopravu ve většině indických měst. Stávka byla svolána v reakci na oznámení vlády o záměru otevřít indický maloobchodní trh nadnárodním obchodním řetězcům. Podle vládního návrhu budou moci globální firmy, jako je Tesco či Walmart, získat až 51% podíl v podnicích, které nabízejí víceznačkový sortiment zboží. Zároveň vláda oznámila 14% zvýšení cen pohonných hmot, v současnosti subvencovaných státem. Hlavní koaliční partner vládní strany Indian National Congress, strana The Trinamool Congress, oznámila stažení svých ministrů z vlády. Jejich demise se očekává v průběhu dneška.

NATO uzavřelo smlouvu s Jižní Koreou

Zástupce generálního tajemníka Severoatlantické aliance Alexander Vershbow podepsal v Bruselu na velitelství NATO smlouvu s jihokorejským velvyslancem při Alianci o vzájemné spolupráci. Smlouva předpokládá kooperaci Severoatlantické aliance a Jižní Korey v některých klíčových oblastech bezpečnosti. Jedná se např. o boj proti terorismu či o podporu mnohonárodních peacekeepingových misí. Jižní Korea také přispěla 50 milionů USD na chod afghánského fondu Severoatlantické aliance (Afghan National Army Trust Fund).

V Zambii bude vybudován nový měděný důl

NFC Africa Mining Corp vlastněná čínskou společností China Nonferrous Mining Corp získala povolení k vybudování měděného dolu za 832 milionů USD v Zambii, který zvedne produkci země asi o 60 tisíc tun kovu ročně. Společnost získala souhlas od zambijské agentury zabývající se životním prostředím, jež musí schvalovat všechny velké projekty zasahující do infrastruktury. Důl bude vystavěn asi 400 kilometrů severozápadně od hlavního města Lusaka. Podle mluvčího firmy NFC Africa Mining Corp Nelsona Jilowa začne výstavba dolu tento rok.

Nový etiopský premiér složil přísahu

Nový etiopský lídr Hailemariam Desalegn složil přísahu se zpožděním v důsledku smrti jeho předchůdce Meles Zenawihy minulý měsíc, který se u moci udržel 21 let. Ve své přísaze slíbil pokračovat v Zenawihy linii bez jakékoli změny. Desalegn dříve zastával posty ministra zahraničních věcí a vicepremiéra. Minulý týden byl zvolen hlavou vládnoucí strany Etiopická lidové

revoluční demokratická fronta (EPRDF).

Madrid nedovolil větší daňovou autonomii pro Katalánsko, to spekuluje o samostatném státu

Dle agentury Reuters se tak ve vypjaté ekonomické situaci, ve které se Španělsko nyní nachází, posílí separatistické tendence severošpanělského regionu, jenž tvoří pětinu HDP země. Již minulý týden za samostatnost v Barceloně demonstrovalo několik tisíc osob. Prezident regionu Artur Mas uvedl, že by region podobně jako Skotsko mohl vyhlásit referendum o odtržení od Španělska. Region však také trpí velkým zadlužením a dle zdrojů BBC potřebuje finanční pomoc ve výši 5 miliard eur.

Francie z bezpečnostních důvodů v pátek zavřela svá velvyslanectví ve 20 zemích

Poté, co satirický časopis Charlie Hebdo ve středu zveřejnil karikatury proroka Mohameda, francouzská vláda z bezpečnostních důvodů uzavřela svá velvyslanectví ve 20 zemích. Očekává totiž, že největší protesty a nepokoje v souvislosti s obsahem časopisu by mohly nastat po pátečních modlitbách. Ke kauze se vyjádřil i francouzský premiér Jean-Marc Ayrault, jenž uvedl, že svoboda slova je ve Francii prioritou a pokud někdo nesouhlasí s obsahem časopisu, může problém řešit právní cestou.

Český ministr zdravotnictví Leoš Heger zakázal vývoz 20% a silnějšího alkoholu do EU a dalších zemí

Český ministr tak učinil na doporučení vlády České republiky a Evropské komise (EK), která chce zabránit případným otrávám pančovaným alkoholem na území dalších států Evropské unie (EU). V této kauze bylo již zadrženo 23 lidí, policie ke dnešnímu dni eviduje stejný počet úmrtí. Proti kompletnímu zákazu exportu se stavějí výrobci lihovin, tvrdí totiž, že až okolo 40% produkce je určeno k vývozu, proto je zákaz významně poškodí.

Český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg a prezident Václav Klaus se zúčastní Valného shromáždění OSN

Český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg odletěl ve čtvrtek na týdenní pracovní návštěvu Spojených států amerických, během které se setká se svým protějškem Hillary Clinton. Zúčastní se také 67. Valného shromáždění OSN, kde doprovodí prezidenta republiky Václava Klause, jenž je vedoucím delegace České republiky. Ministr se dále zúčastní ministerského setkání Skupiny přátel Jemenu a politického dialogu ministrů členských států EU a USA.

Súdán zablokoval přístup na YouTube

Podle představitelů súdánské vlády byl v zemi zablokován přístup na portál YouTube, kde je ke shlédnutí film urážející proroka Muhammada s názvem „Innocence of Muslims“. Vlastník webu Google Inc. zablokoval stránky v důsledku násilných protestů kolem amerických ambasad v severní Africe a na Blízkém východě přístup k filmu v Egyptě, Libyi, Indii a Indonésii. Přesto odmítl požadavek Bílého domu na úplné stažení videa z webové stránky. Jelikož se nezdařilo omezení přístupu pouze k samotnému videu, byla súdánská vláda nucena znepřístupnit celý web.

Největší aerolinky Nigérie zrušily všechny vnitrostátní lety

Největší nigerijská letecká společnost Arik Air stornovala všechny vnitrostátní lety poté, co

úředníci z Federálního leteckého úřadu Nigérie (FAAN) zablokovali vstup pasažérů na palubu letadla v hlavním městě Lagosu. Důvodem je podle FAAN nezaplacení letištních poplatků. To ovšem společnost odmítá a ředitel provozu Arik Air kapitán Ado Sanusi uvedl, že „slova o nezaplacených letištních poplatcích v řádech milionů USD jsou vymyšlená“. Cestujícím budou podle společnosti navraceny peníze za letenky a bude jim nabídnuto ubytování v hotelu.

Zaměstnanci AngloGold v Jihoafrické republice vstoupili do stávky

Horníci třetího největšího producenta zlata na světě AngloGold Ashanti vstoupili podle mluvčího společnosti Alana Fine do nezákonné stávky. „Noční směna v dole Kopanang vstoupila do stávky a následně do práce nepřišla ani ranní směna,“ uvedl Alan Fine. Ke stávce se připojilo na 5000 zaměstnanců, kteří zatím společnosti neřekli své požadavky. Předpokládá se ovšem, že horníci požadují navýšení platů. 14% zvýšení mezd si vymohli po šestitýdenní stávce i pracovníci platinových dolů společnosti Lonmin a tento týden ukončili stávku. Analytici se obávají dalších nepokojů napříč těžebního sektoru Jihoafrické republiky.

Sebevražedné útoky v Somálsku zabily 15 lidí

Dva sebevražední atentátníci odpálili v centru hlavního města Somálska Mogadishu dvě bomby a zabili nejméně 15 lidí. K útoku se zatím nikdo nepřihlásil. Jde o největší útok od února letošního roku. Minulý týden militantní islamistická skupina Al-Shabaab, která je spojována s teroristickou skupinou Al-Kaida, zaútočila na hotel, kde se konala tisková konference nového prezidenta Hassan Shaikh Mohamud. Zvolení prezidenta Mohamuda má ukončit dvě dekady trvající politickou nestabilitu.

Mezinárodní měnový fond předpokládá vyšší ekonomický růst Senegalu

Ekonomický růst Senegalu by se podle Mezinárodního měnového fondu (MMF) měl v příštím roce zvýšit z očekávaných 3,7% na 4,3%. Důvodem je dokončení projektů v energetice, infrastruktuře a zemědělství, které by měly vést k posílení ekonomiky. Inflace v zemi byla v prvním pololetí letošního roku 1,5%, MMF předpokládá, že do konce roku zůstane pod 2%. Senegal by podle MMF měl mírně snížit deficit svých veřejných financí, aby se dostaly v roce 2013 na méně než 5% hrubého domácího produktu (HDP). Mezi roky 2000 až 2010 totiž vzrostl státní dluh na 6,7% HDP. Prezident Macky Sall po nástupu do úřadu slíbil snížení vládních výdajů.

Pákistán: armáda zakročila proti stovkám demonstrantů

Pákistánská armáda dnes v Islámábádu za použití slzného plynu a výstražné střelby zakročila proti stovkám demonstrantů, povětšinou studentů, kteří se shromáždili v blízkosti enklávy, ve které jsou situované ambasády Spojených států a dalších západních zemí. Americké ministerstvo zahraničí v reakci na pokračující protesty na území Pákistánu důrazně varovalo americké občany před cestováním do této země a zároveň varovalo Američany nacházející se přímo na území Pákistánu před možnými útoky na jejich osobu. Nepokoje v Islámábádu jsou pokračováním vlny protestů v převážně muslimských zemích, kterou vyvolalo zveřejnění filmu zesměšňujícího islám a proroka Mohameda.

V Číně zaútočili demonstranti na vozidlo amerického velvyslance

V Číně probíhají silné demonstrace proti Japonsku a mezi demonstranty se objevují i protiamerické nálady. Americká ambasáda sídlí v Pekingu nedaleko japonské ambasády. Nedaleko americké ambasády obklopili protestující vozidlo amerického velvyslance Garyho Locka a házeli na něj rozličné předměty. Do situace zasáhly čínské bezpečnostní složky a vozidlo vysvobodily. Americký velvyslanec vyvázl bez zranění. Čínské úřady tento incident vyšetřují a kloní se k verzi, že se jedná o izolovaný akt, který nemá nic společného s vraždou amerického velvyslance v Libyi Christophera Stevensa.

1. náměstek americké ministryně zahraničí navštívil Libyi

Minulý týden zahynul v Libyi americký velvyslanec Christopher Stevens během protiamerických protestů. Dnes navštívila Libyi první americká diplomatická návštěva. Do země dorazil 1. náměstek americké ministryně zahraničí William Burns. Burns se zúčastní ceremoniálu za Christophera Stevensa. V rámci své návštěvy se také seje s několika čelními představiteli Libye, jako např. s předsedou vlády Mustafou Abu Shagourem.

Mezinárodní měnový fond chce ukončit jednání s Egyptem do konce roku

Mezinárodní měnový fond (MMF) ve středu oznámil, že v nejbližších týdnech vyšle své zástupce do Egypta, kde budou jednat o případné finanční pomoci, jakmile vláda dokončí hospodářský program státu. MMF doufá v ukončení jednání ohledně půjčky do konce roku. Egyptská vláda požádala MMF o půjčku ve výši 4,8 miliard USD v důsledku finančních potíží po loňském povstání, snížení zájmů zahraničních investorů a odlivu turistů.

Africká rozvojová banka poskytne 348 miliónů USD Etiopii a Keni

Africká rozvojová banka (AfDB) schválila půjčku ve výši 348 miliónů USD na vybudování etiopsko-keňské přeshraniční energetické sítě. Jedná se o druhou fázi financování projektu z celkové částky 1,26 miliard USD určené na zlepšení dodávky energie. Etiopie se chystá vyvážet energii ze svých elektráren do Keni, jež čelí častým výpadkům proudu. AfDB uvedla, že Etiopie obdrží z půjčky 232 miliónů USD, zatímco Keňa dostane 116 miliónů USD. Světová banka (SB) schválila první fázi financování projektu v červenci v hodnotě 684 miliónů USD. Projekt 1068 kilometrů dlouhé elektrické sítě je spolufinancován SB, Francouzskou rozvojovou agenturou a vládami obou východoafrických zemí.

Senegal zrušil senát, ušetřené peníze mají jít na prevenci proti záplavám

Senegalští poslanci odhlasovali návrh prezidenta Macky Salla a zrušili senát. Asi 15 milionů USD, které byly vyhrazené pro horní komoru parlamentu, budou použity na protipovodňová opatření. Kritici ovšem tvrdí, že zrušení stočlenného senátu je snahou prezidenta omezit příznivce ex-prezidenta Abdoulaye Wadeho. Rovněž byl zrušen post viceprezidenta, který zavedl v roce 2009 bývalý prezident Wade, ale nikdy nebyl obsazen. Předměstí hlavního města Senegalu Dakaru trpí častými záplavami. Letos během nich podle BBC zemřelo až 13 lidí a tisíce lidí se ocitlo bez domova.

Ústavní soud v Angole zamítl stížnosti opozice k volbám

Ve středu zamítl ústavní soud jihoafrické země stížnost hlavní opoziční strany UNITA k parlamentním volbám, které se konaly v srpnu a v nichž se podle opozice objevily nesrovnalosti a podvodné sčítání hlasů. UNITA se umístila na druhém místě s 19 % hlasů. Soud rovněž zamítl i stížnost UNITA i dalších opozičních stran CASE-CE a PRS k průběhu voleb. Stížnosti opozice odmítla již dříve i volební komise. Mezinárodní pozorovatelé označili volby za věrohodné. Vítězství ve volbách obhájila strana prezidenta Jose Eduarda dos Santos MPLA, která obdržela 72 % hlasů. Prezident dos Santos stojí v čele Angoly již 33 let.

V Keni stávkují učitelé za vyšší mzdy

Již třetím týdnem probíhá ve východoafrické zemi stávka učitelů za vyšší platy. Celostátní stávka ochromila celé základní a střední školství. Podle ministra financí Robinsona Githae jsou ale požadavky učitelů neudržitelné. Přitom nejméně placení učitelé si vydělají měsíčně jen 160 USD, zatímco politici se svou mzdou 10 000 USD patří k nejlépe placeným zákonodárcům na světě. Aby podle ministra Githae na platy bylo ve státním rozpočtu dostatek peněz, musela by vláda zvýšit spotřební daň a daň z příjmů. Ovšem ani stávkující učitelé nejsou jednotní v tom, jak velké navýšení platu má být. Pedagogové, kteří jsou sdruženi v Kenya National Union of Teachers a kterých je na 278 000, žádají 300% zvýšení. Naopak učitelé v Kenya Union of Post Primary Teachers, jež zastupuje 47 000 pedagogů, požaduje 100% navýšení. Počet žáků se v Keni zvýšil poté, co prezident Mwai Kibaki v roce 2003 zavedl bezplatné školství a dotované střední školství. Ve středu svou celostátní stávku zahájili i lékaři.

Súdán otevřel svou první rafinerii zlata

Ve středu otevřená rafinerie zlata má Súdánu pomoci zlepšit kvalitu exportu zlata a především

vykompenzovat hospodářské ztráty poté, co Súdán přišel o své příjmy z ropy. Nová rafinerie v hlavním městě Chartumu má snížit množství pašovaného zlata na zámořských trzích, například v Dubaji. Výrobci by měli dostávat za větší kvalitu zlata více peněz, což by mělo předejít snahám o pašování. Denní produkce rafinerie je 900 kilogramů zlata a 200 kilogramů stříbra. Roční výroba zlata by se měla zdvojnásobit. Súdán předpokládá, že v letošním roce prodá zlata kolem 3 miliard USD.

Zambie chce během 5 let dát 5 miliard USD na infrastrukturu

Na 2300 kilometrů silnic má být vybudováno během 5 let a celková výstavba má přijít na až na 5,6 miliard USD. První část modernizace infrastruktury Zambie má začít již tento týden. Jihoafrická země prodala tento týden eurobondy za 750 milionů USD, získané finanční prostředky chce prezident Michael Sata vložit do infrastruktury, aby se podpořil sektor dopravy a energetiky. V Zambii je 20 000 kilometrů zpevněných silnic, ovšem na 71 000 kilometrů zpevněných není.

Moskva přinutila USA uzavřít svoji humanitární misi v Rusku

Ruská federace přikázala americké agentuře pro mezinárodní rozvoj uzavřít svoji misi v Rusku. Organizace zde pomáhala chudým a buďovala občanskou společnost. Fungovala v Ruské federaci dvě desetiletí a utratila zde 2,6 mld USD. Ruská federace prohlásila, že americká agentura se pokusila ovlivnit ruské volby a zasahovala do vnitřní ruské politiky. Podle amerického ministerstva zahraničí se jedná o snahu Ruska minimalizovat vliv nezávislých a nevládních organizací v zemi.

Americký ministr obrany ujistil Čínu, že politika USA není zaměřena proti ní

Americký ministr obrany Leon Panetta dosáhl dohody s Japonskem o nasazení vojenských strojů v japonském letovém prostoru. Zároveň také ujistil Čínu, že snaha vybudovat v Japonsku protiraketový radar a používat vojenské základny pro americké letouny, není zaměřena žádným způsobem proti Číně. V Číně zatím probíhají silné demonstrace proti Japonsku a americké angažmá tak zhoršuje vztahy Číny a Japonska i vztahy Číny a USA. Americká diplomacie přesto prohlásila, že v oblasti počítá i se spoluprací s Čínskou lidovou republikou.

Reklama:

Čtěte i prodávejte PressEXPRESS!

Vaše rychlé noviny...

Pro osobní potřebu a pro účely propagace novin PressEXPRESS na trhu je možné tiskovinu stahovat, tisknout a distribuovat zdarma. Tato tiskovina může být tištěna a prodávána za cenu uvedenou záhlaví. Prodejce je povinen tržbu za tuto tiskovinu řádně zdánit. Cena je chápána jako konečná vč. DPH. Při prodeji v zahraničí je prodejce povinen stanovit prodejní cenu v místní měně přiměřenou kursu a prodejní ceně v CZK. Za prodej této tiskoviny vydavatel doporučuje – nevyžaduje – odvádět 10% vč. DPH z celkové měsíční tržby za tuto tiskovinu na účet vydavatele vedený u Raiffeisen Bank. IBAN: CZ280550000000307321060. Variabilní symbol 333. V případě, že požadujete vystavení daňového dokladu uveďte jako variabilní symbol (VS) Vaše identifikační číslo (IČ), specifický symbol (333) a do pole zpráva pro příjemce uveďte identifikační údaje pro zasílání daňového dokladu, nebo se dohodněte osobně, e-mailem, či telefonicky u vydavatele. Minimální doporučená částka pro vystavení daňového dokladu činí 200,- CZK. PressEXPRESS, vychází denně v České republice, po vytištění i kdekoliv na světě, vydává Blue Projects Agency, s.r.o., Roháčova 188/37, Praha 3, PSČ: 130 00. Číslo periodického tisku přidělené ministerstvem kultury ČR: MK ČR E 19790. Kontakt: e-mail: info@bpagency.cz. Odpovědný šéfredaktor: Marek Górges, jr.